

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αθήνα, 1/9/2020

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ 130 /2020
(ατομική)

Αριθμός Ερωτήματος: Το με υπ' αριθμ. πρωτ. 1711οικ /23-7-2020 έγγραφο του Προέδρου της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (ΕΛΤΕ).

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται: Εάν η ΕΛΤΕ λαμβάνοντας υπόψη το νομικό πλαίσιο που διέπει τα θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων (Γενικός Κανονισμός Προστασίας Δεδομένων ΓΚΠΔ , GDPR) δύναται να χορηγήσει στο Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών και Λογιστών (ΣΟΕΛ) ,στοιχεία από πειθαρχικές κυρώσεις τις οποίες έχει επιβάλλει το Πειθαρχικό Συμβούλιο της ΕΛΤΕ σε ορκωτούς ελεγκτές και λογιστές η και σε ελεγκτικές εταιρείες , σύμφωνα με το άρθρο 35 του ν. 4449/2017.

A. Ιστορικό

1. Από την ερωτώσα υπηρεσία δίδεται το ακόλουθο ιστορικό:

Το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών και Λογιστών (ΣΟΕΛ) υπέβαλε με ηλεκτρονικό μήνυμα αίτηση στην ΕΛΤΕ όπου αναφέρει επί λέξει « επισυνάπτω τον συγκεντρωτικό πίνακα με τις πειθαρχικές ποινές που έχουν επιβληθεί έως τώρα ,όπως τον διαμορφώσαμε σύμφωνα με τις δικές σας ενημερώσεις. Παρακαλώ όπως μας επιβεβαιώσετε την ορθότητα του πίνακα και μας προσκομίσετε το φάκελο της κάθε υπόθεσης για να έχουμε ολοκληρωμένη εικόνα .Σημειώνεται ότι το ΣΟΕΛ χορηγεί βεβαιώσεις περί μη πειθαρχικής καταδίκης σε ΟΕΛ, ΑΟΕΛ, και ΕΕ,

οπότε επιβάλλεται να έχουμε πλήρη τα ακριβή και πλήρη στοιχεία των αποφάσεων του Πειθαρχικού Συμβουλίου της ΕΛΤΕ».

B. Νομοθετικό πλαίσιο

2) Σύμφωνα με τα άρθρα 5^A και 9^A του ισχύοντος Συντάγματος :

Άρθρο 5Α

« 1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση, όπως νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων.

2. Καθένας έχει δικαίωμα συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας. Η διευκόλυνση της πρόσβασης στις πληροφορίες που διακινούνται ηλεκτρονικά, καθώς και της παραγωγής, ανταλλαγής και διάδοσής τους αποτελεί υποχρέωση του Κράτους, τηρουμένων πάντοτε των εγγυήσεων των άρθρων 9, 9Α και 19.»

Άρθρο 9Α

« Καθένας έχει δικαίωμα προστασίας από τη συλλογή, επεξεργασία και χρήση, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα, των προσωπικών του δεδομένων, όπως νόμος ορίζει. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων διασφαλίζεται από ανεξάρτητη αρχή, που συγκροτείται και λειτουργεί, όπως νόμος ορίζει».

3) Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ Α 45) Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας :

« 1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.

2. Οποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται

στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.

3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβιάζεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, "διοικητικών," αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.

4. Το δικαίωμα των παρ. 1 και 2 ασκείται : α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για το σκοπό αυτόν.

5. Η άσκηση του κατά τις παρ. 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παραγράφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι (20) ημέρες.

4) Σύμφωνα με τα άρθρα 2, 5, 26 παρ2, 35, 54 του ν. 4624/2019 (ΦΕΚ Α 137/29-8-2019) , εφαρμοστικός του Γενικού Κανονισμού Προσωπικών Δεδομένων (Γ.Κ.Π.Δ., Κανονισμός (ΕΕ)2016/679)

Αρθρο 2

Ουσιαστικό πεδίο εφαρμογής

Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται στην, εν όλω ή εν μέρει, αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία τέτοιων δεδομένων, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε σύστημα αρχειοθέτησης από:

α) δημόσιους φορείς ή

β) ιδιωτικούς φορείς, εκτός και εάν η επεξεργασία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο στο πλαίσιο αποκλειστικά προσωπικής ή οικιακής δραστηριότητας.

Αρθρο 5

Νομική βάση επεξεργασίας δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα από δημόσιους φορείς

Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να επεξεργάζονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όταν η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας.

Αρθρο 26 παρ. 2

2. Οι δημόσιοι φορείς επιτρέπεται να διαβιβάζουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα σε ιδιωτικούς φορείς εφόσον:

α) η διαβίβαση είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων του φορέα που διαβιβάζει και πληρούνται περαιτέρω και οι προϋποθέσεις του άρθρου 24.

β) ο τρίτος στον οποίο διαβιβάζονται έχει έννομο συμφέρον να είναι σε γνώση της διαβίβασης και το υποκείμενο των δεδομένων δεν έχει έννομο συμφέρον να μην διαβιρασθούν τα δεδομένα που το αφορούν· ή

γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη θεμελίωση, άσκηση ή υποστήριξη νομικών αξιώσεων και ο τρίτος δεσμεύθηκε έναντι του δημόσιου φορέα που του διαβίβασε τα δεδομένα ότι θα τα επεξεργαστεί μόνο για τον σκοπό για τον οποίο διαβιβάσθηκαν. Η επεξεργασία για άλλους σκοπούς επιτρέπεται, εάν επιτρέπεται η διαβίβαση σύμφωνα με την παράγραφο 1 και ο φορέας διαβίβασης έχει παράσχει τη συγκατάθεσή του για τη διαβίβαση.

Άρθρο 35

Δικαίωμα εναντίωσης

Το δικαίωμα εναντίωσης σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 του ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζεται έναντι δημόσιου φορέα, εάν υπάρχει επιτακτικό δημόσιο συμφέρον για την επεξεργασία, το οποίο υπερτερεί των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων ή διάταξη νόμου υποχρεώνει τη διενέργεια της επεξεργασίας.

Άρθρο 54

Δικαίωμα ενημέρωσης του υποκειμένου

1. Σε ειδικές περιπτώσεις και ιδίως όταν η συλλογή των δεδομένων του υποκειμένου πραγματοποιήθηκε υπό συνθήκες μυστικότητας, και προκειμένου να καταστεί δυνατή η άσκηση των δικαιωμάτων του, το υποκείμενο θα πρέπει, επιπλέον των πληροφοριών του προηγούμενου άρθρου, τουλάχιστον να ενημερώνεται για:

α) τη νομική βάση της επεξεργασίας·

β) την περίοδο για την οποία θα αποθηκευτούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό της εν λόγω περιόδου·

γ) τους αποδέκτες των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εάν υπάρχουν·

δ) όταν είναι απαραίτητο, να του παρέχονται επιπλέον πληροφορίες, ιδίως όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συλλέχθηκαν εν αγνοία του.

2. Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας μπορεί να καθυστερήσει, να περιορίσει ή να παραλείψει την ενημέρωση του υποκειμένου εφ' όσον αυτό είναι αναγκαίο:

α) για την εκτέλεση των καθηκόντων των αρμοδίων αρχών, όπως αυτά περιγράφονται στο άρθρο 43,

β) για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια ασφάλεια, ή

γ) για την προστασία των έννομων συμφερόντων τρίτων, τα οποία θα απειλούνταν διαφορετικά, εάν το συμφέρον για την αποφυγή αυτών των απειλών υπερισχύει έναντι του συμφέροντος του υποκειμένου των δεδομένων να τύχει ενημέρωσης.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 7 του επόμενου άρθρου εφαρμόζονται και για τους περιορισμούς της προηγούμενης παραγράφου.

Γ. Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων:

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν από την ερωτώσα υπηρεσία, όπως επίσης και με βάση τα ήδη κριθέντα τόσο από το Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ) όσο και από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) και το Νομικό

Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) , δεδομένου ότι παρά την αντικατάσταση της Οδηγίας 95/46/EK από τον ΓΚΠΔ και του ν. 2472/1997 από τον ν. 4624/2019 οι γενικές αρχές που έθεσε η νομολογία και εν γένει τα έως σήμερα νομολογιακά δεδομένα ισχύουν अपαρέγκλιτα (ως ερμηνευτικός οδηγός καλλίτερης κατανόησης των σχετικών, με την προστασία προσωπικών δεδομένων, θεμάτων), συνάγονται τα ακόλουθα:

5) ΣτΕ 517/2018 (για τον ΑΜΚΑ) σκέψη 12: « η κατά το άρθρο 9Α του Συντάγματος προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν εξικνείται μέχρι της πλήρους απαγορεύσεως της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων, αλλά είναι δυνατή η θέσπιση όρων και προϋποθέσεων, υπό τις οποίες είναι επιτρεπτή η επεξεργασία τους, προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής (βλ. ΣτΕ 1616/2012, 7μ.). Για τον σκοπό, άλλωστε, αυτόν, όπως έχει κριθεί (Ολ ΣτΕ 2280, 2282/2001, βλ. επίσης ΣτΕ 2255/2005), προκειμένου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, απαιτείται σε κάθε περίπτωση, ασυνδέτως δηλαδή προς συγκεκριμένο πρόσωπο, να συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. **2472/1997**, που, μεταξύ άλλων, ορίζει ότι τα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται και να υφίστανται επεξεργασία κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για σαφείς και νόμιμους σκοπούς. Συνεπώς, όταν εκτελείται επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει αυτή να προβλέπεται ειδικώς από διάταξη νόμου, σύμφωνη με το Σύνταγμα, άλλως η επεξεργασία είναι μη νόμιμη και επιβάλλεται η διακοπή της, ανεξάρτητα από τυχόν παρέμβαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα. Εφόσον δε συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ.1 του ν. **2472/1997** (νόμιμη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων για σαφείς και νόμιμους σκοπούς), εξετάζεται περαιτέρω αν συντρέχουν και οι προϋποθέσεις της διατάξεως του άρθρου 5 παρ. 2 του ν. 2472/1997, κατά την οποία η επεξεργασία των δεδομένων επιτρέπεται κατ' αρχήν μόνον εάν το υποκείμενο έχει δώσει τη συγκατάθεσή, κατ' εξαίρεση δε και χωρίς τη συναίνεση αυτού, όταν η επεξεργασία είτε είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του εκάστοτε υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από τον νόμο, είτε είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται

από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα”

ΣΤΕ Ολομέλεια 2285/2001 (για την αναγραφή του θρησκειώματος στις ταυτότητες) σκέψη 10: «10. Επειδή, από τις διατάξεις του Ν. **2472/1997**....., προκύπτει ότι ο νόμος αυτός εφαρμόζεται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είτε αυτή εκτελείται από το Δημόσιο ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου είτε εκτελείται από φυσικό πρόσωπο ή ένωση προσώπων ή νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, όπως ειδικότερα ορίζεται στην παράγρ. 3 του άρθρου 3, με εξαίρεση την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, "η οποία πραγματοποιείται από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών". όσον αφορά τις εκτελούμενες από δημόσια αρχή επεξεργασίες, η μοναδική εξαίρεση που προβλέπεται αλλά και αυτή μερική, δηλαδή εξαίρεση από την εφαρμογή ορισμένων μόνο διατάξεων του Ν. **2472/1997** (των άρθρων 11, 12, 13 και 19 παρ. 1), αναφέρεται στο ποινικό μητρώο και τα υπηρεσιακά αρχεία "που τηρούνται από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας της ποινικής δικαιοσύνης και στο πλαίσιο της λειτουργίας τους" (άρθρο 24 παρ. 5). Περαιτέρω, από τις παραπάνω διατάξεις προκύπτει ότι, προκειμένου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, απαιτείται σε κάθε περίπτωση, ασυνδέτως δηλαδή προς συγκεκριμένο πρόσωπο, να συντρέχουν σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. **2472/1997**, που, μεταξύ άλλων, ορίζει ότι τα δεδομένα πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για σαφείς και νόμιμους σκοπούς. Συνεπώς, όταν εκτελείται από δημόσια αρχή επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, πρέπει αυτή να προβλέπεται ειδικώς από διάταξη νόμου, σύμφωνη με το Σύνταγμα, άλλως η επεξεργασία είναι μη νόμιμη και επιβάλλεται η διακοπή της, ανεξάρτητα από τυχόν παρέμβαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

Μόνο δε εάν συντρέχουν οι παραπάνω βασικές προϋποθέσεις, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997, οι οποίες επιβάλλουν ως περαιτέρω πρόσθετη, κατ' αρχήν, προϋπόθεση νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συγκεκριμένου προσώπου, τη συγκατάθεση αυτού. Ειδικώς όσον αφορά την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, όπως το θρήσκευμα, απαιτείται επιπλέον και η προηγούμενη άδεια της Αρχής (άρθρο 7) ».

ΣΤΕ 1847/2017 (για στοιχεία πειθαρχικών διώξεων) σκέψεις 6 και 7 «6.... η γνωστοποίηση προς τρίτα πρόσωπα στοιχείων πειθαρχικών διώξεων δικηγόρου, τα οποία δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις απαριθμούμενες στην περίπτωση β' του άρθρου 2 του ν. **2472/1997** κατηγορίες, συνιστά επεξεργασία απλών και όχι ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για την οποία υφίσταται πάντως σε κάθε περίπτωση υποχρέωση προηγούμενης ενημερώσεως του υποκειμένου των δεδομένων ακόμη και όταν, κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται για την ανακοίνωση των συγκεκριμένων δεδομένων η συγκατάθεση αυτού (πρβλ. ΣΤΕ 763/2010, 3154/2008, 2252/2005 7μ.). 7....σε κάθε περίπτωση, η πράξη αυτή εκδόθηκε χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του αιτούντος για την ανακοίνωση των προσωπικών του δεδομένων στα προαναφερόμενα τρίτα πρόσωπα, κατά παράβαση του άρθρου 11 παρ. 3 του ν. **2472/1997**, που επιβάλλει, κατά τα προεκτεθέντα, για κάθε ανακοίνωση προσωπικών δεδομένων σε τρίτο την ενημέρωση του υποκειμένου αυτών, ακόμη και σε περιπτώσεις που κατά το ως άνω άρθρο 5 παρ. 2 του ν. **2472/1997**, δεν απαιτείται για την ανακοίνωση των συγκεκριμένων δεδομένων η συγκατάθεση αυτού (ΣΤΕ 763/2010, 3154/2008, 2251-2/2005)».

6) Συνεπώς, η απαίτηση περί θεμιτής επεξεργασίας δεδομένων (η οποία κατοχυρώνεται τόσο από την ήδη καταργηθείσα οδηγία όσο και από τον ισχύοντα ΓΚΠΔ) , υποχρεώνει τη διοικητική αρχή να ενημερώνει τα πρόσωπα τα οποία αφορούν τα δεδομένα σχετικά με τη διαβίβαση των εν λόγω δεδομένων σε τρίτη είτε διοικητική αρχή (ΔΕΕ C-201/2014, Samaranda Bara κ.λ.π. κατά Casa Nationala de Asigurari de Sanatate κ.λ.π. ,1 Οκτωβρίου 2015) , είτε επαγγελματική ένωση, [όπως είναι το ΣΟΕΛ (Ν.Σ.Κ. 273/2015) το οποίο συνεστήθη με το π.δ. 226/1992 (ΦΕΚ Α 120) αρχικά ως Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών (ΣΟΕ) και μετέπειτα μετονομάστηκε σε ΣΟΕΛ με το άρθρο 38 του ν. 2733/1999 (ΦΕΚ Α 155) ,το οποίο ωστόσο μετά την απάλειψη των λέξεων «αποτελεί Ν.Π.Δ.Δ.» από τον πρώτο στίχο της παρ.2 του άρθρου 1 τούτου (π.δ. 226/1992) με την παρ.1 του άρθρου 1 του π.δ. 121/1993(ΦΕΚ Α 53) στερείται νομικής προσωπικότητας **Ν.Σ.Κ. 286/2012]** προς τον σκοπό επεξεργασίας τους από αυτήν ως αποδέκτρια των εν λόγω δεδομένων.

7) Το πρόβλημα της οριοθέτησης της πρόσβασης στα έγγραφα (άρθρο 5 ν. 2690/1999) και της προστασίας των προσωπικών δεδομένων (ν. 2472/1997 και νύν ν. 4624/2019)

Σύμφωνα με την υπ αριθμ. **6 /2013** απόφαση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (**ΑΠΔΠΧ**) :

« Η επεξεργασία των «απλών» προσωπικών δεδομένων διέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 του ν. 2472/1997, σύμφωνα με την παράγραφο 1 της οποίας, «επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του». Η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων χωρίς τη συγκατάθεση των υποκειμένων τους, είναι κατ' εξαίρεση επιτρεπτή, μόνο στην περίπτωση που συντρέχει κάποια από τις εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου, η οποία ορίζει ότι: «Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν: ... β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο ...». Τέτοια υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας προβλέπεται από τη διάταξη του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ για το δικαίωμα (και αντίστοιχη αξίωση) πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα, υπό τις προϋποθέσεις που η εν λόγω διάταξη θέτει. Η σχετική κρίση περί συνδρομής των προϋποθέσεων του άρθρου 5 παρ.1 ΚΔΔιαδ, όπως κατά λογική αναγκαιότητα και η ερμηνεία των σχετικών διατάξεών του, ανατίθεται από τον νομοθέτη του ν.2472/1997 αποκλειστικά στον υπεύθυνο επεξεργασίας, ο οποίος θα ερμηνεύσει τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ και του άρθρου 5 του ν. 2472/1997 2. Η παγίωση μέσω της νομολογίας (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1397/1993), υπό το νομοθετικό καθεστώς του ν. 1599/1986, της αναγκαιότητας συνδρομής εύλογου ενδιαφέροντος στο πρόσωπο του αιτούντος πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα αποτυπώθηκε και στη διατύπωση του άρθρου 5 ΚΔΔιαδ, το οποίο ορίζει ότι «κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα ... να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων». Η νομολογία, όπως αυτή εκφράζεται με αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των διοικητικών δικαστηρίων, πάγια δέχεται ότι ο όρος «εύλογο ενδιαφέρον» αναφέρεται στη συνδρομή προσωπικής έννομης σχέσης που συνδέει τον αιτούντα με το περιεχόμενο των εγγράφων. Και ναι μεν για τη θεμελίωση του δικαιώματος πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα δεν απαιτείται η ύπαρξη εννόμου συμφέροντος υπό την στενή έννοια των άρθρων 47 του π.δ/τος

18/1989 ή του άρθρου 902 του ΑΚ, ως εύλογο όμως ενδιαφέρον δεν νοείται το ενδιαφέρον κάθε πολίτη για την εύρυθμη άσκηση των γενικών καθηκόντων μίας υπηρεσίας και την τήρηση των νόμων, αλλά εκείνο το οποίο προκύπτει, κατά τρόπο αντικειμενικό, από την ύπαρξη μιας συγκεκριμένης, προσωπικής έννομης σχέσης συνδεδεμένης με το περιεχόμενο των διοικητικών στοιχείων στα οποία ζητείται η πρόσβαση (βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 1214/2000 και εκεί περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία, ΔΕφΑΘ 368/2011, Γνμ. ΝΣΚ 92/2005)».

8) Τα ζητήματα οριοθέτησης μεταξύ, αφενός, πρόσβασης στα έγγραφα (άρθρο 5 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας) και, αφετέρου, προστασίας των προσωπικών δεδομένων , δεν επιλύθηκαν από το άρθρο 86 του Κανονισμού 679/2016/ΕΕ, που, παρότι άμεσης εφαρμογής, παραπέμπει ουσιαστικά στην εθνική έννομη τάξη, προβλέποντας ότι πρέπει «να συμβιβάζεται η πρόσβαση του κοινού σε επίσημα έγγραφα με το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δυνάμει του παρόντος κανονισμού», σύμφωνα με όσα ορίζει το δίκαιο του κάθε κράτους μέλους.

Τα προβλήματα αυτά ούτε με τον εφαρμοστικό (του ΓΚΠΔ) ν. 4624/2019 επιλύθηκαν δεδομένου ότι το άρθρο 42 παρ. 1 αυτού προβλέπει ότι «Η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που αφορούν στη χορήγηση εγγράφων από φορείς του δημόσιου τομέα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 1 του ανωτέρω Κώδικα, καθώς και των λοιπών διατάξεων που αφορούν στη χορήγηση εγγράφων από τον εκάστοτε φορέα ή αρχή ή υπηρεσία παραμένει ανεπηρέαστη, όταν περιεχόμενο των εγγράφων αυτών αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα». Είναι προφανές ότι το άρθρο 42 του ν. 4624/2019 ήθελε απλώς να διευκρινίσει ότι εξακολουθεί να ισχύει το άρθρο 5 ΚΔΔ .

9) Βέβαια αξίζει να σημειωθεί ότι σε όσες περιπτώσεις μπορεί να αποφευχθεί η σύγκρουση μεταξύ πρόσβασης στα δημόσια έγγραφα και προστασίας των προσωπικών δεδομένων με ταυτόχρονη ικανοποίηση και των δύο δικαιωμάτων, θα πρέπει να ακολουθείται αυτή η οδός (αρχή της «πρακτικής εναρμόνισης»). Όταν λ.χ. το αιτούμενο έγγραφο περιέχει προσωπικά δεδομένα τρίτων προσώπων που δεν ενδιαφέρουν τον αιτούντα, τότε δύναται να χορηγηθεί το έγγραφο με απάλειψη των προσωπικών δεδομένων που δεν είναι σημαντικά για τον αιτούντα (π.χ αντί να χορηγηθεί (στις περιπτώσεις που επιτρέπεται) πλήρης ιατρικός φάκελος του

ασθενή, μπορεί να χορηγηθεί πιστοποιητικό (**ΑΠΔΠΧ 33/2009**) με τις αιτούμενες πληροφορίες.

10) Από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους έχει γίνει δεκτό (**ΟΛ.ΝΣΚ 63/2008 και 209/2005, ΝΣΚ 589/2005**) οτι σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίσιν, εφαρμογή σε πρώτο στάδιο έχει η διάταξη του άρθρου 5 του ΚΔΔ (Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας) και, εάν και εφόσον η περίπτωση εμπίπτει στις περιπτώσεις κατά τις οποίες απαγορεύεται η χορήγηση του αντιγράφου του αιτούμενου εγγράφου (είτε γιατί παραβιάζεται κάποιο απόρρητο είτε γιατί αφορά την ιδιωτική η οικογενειακή ζωή τρίτου) , δεν έχει νόημα η εφαρμογή του Ν.2472/1997 (νυν ν. 4624/2019) περί προσωπικών δεδομένων, αφού το πρόβλημα αντιμετωπίζεται με το άρθρο 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπου ρυθμίζονται αποκλειστικώς οι περιπτώσεις που επιτρέπεται η χορήγηση αντιγράφων εγγράφων ή γενικώς η πρόσβαση σ' αυτά. Αν, αντιθέτως, δεν εμπίπτει στις απαγορεύσεις χορήγησης αντιγράφων, τότε έχουν πλέον πεδίο εφαρμογής οι διατάξεις του Ν.2472/1997, προς διερεύνηση της δυνατότητας ή μη της χορήγησης αντιγράφου εγγράφου που αφορά δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Περαιτέρω, αν εφαρμοσθούν οι διατάξεις του Ν.2472/1997 (νύν ν. 4624/2019), η Διοίκηση υποχρεούται, κατά την εξέταση σχετικού αιτήματος χορήγησης σε τρίτο αντιγράφου διοικητικού εγγράφου, στο οποίο τυχόν περιέχονται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα , να εφαρμόσει την αρχή της αναλογικότητας, δηλαδή να προβεί σε εξέταση αν το αιτούμενο αντίγραφο του εγγράφου, ως μέτρο περιορισμού ατομικού δικαιώματος είναι: α) πρόσφορο ή απρόσφορο για την επίτευξη τού σκοπούμενου αποτελέσματος, β) σε περίπτωση που κριθεί πρόσφορο, αν είναι επαχθέστερο σε ένταση και έκταση από το αναγκαίο για την επίτευξη του αποτελέσματος, γ) σε περίπτωση που κριθεί πρόσφορο και αναγκαίο, αν είναι δυσανάλογο μέτρο σε σχέση με τους λόγους που το προκάλεσαν ή το αντικειμενικώς επιτεύξιμο αποτέλεσμα και αν υπερέχει προφανώς του δικαιώματος του προσώπου στο οποίο αφορά. Στις παραπάνω σταθμίσεις εξυπακούεται ότι οφείλει να προχωρήσει η Διοίκηση με βάση το περιεχόμενο της αίτησης του τρίτου και το έννομο συμφέρον το οποίο αυτός επικαλείται (Ως προς τα στοιχεία που τηρούνται σε υπηρεσιακό φάκελο υπαλλήλου ad hoc **ΝΣΚ 165/2008**, σύμφωνα με την οποία είναι καταρχήν δυνατή η χορήγηση στοιχείων τηρουμένων σε μητρώο υπαλλήλου, εφόσον προκύπτει το υπέρτερο των δικαιωμάτων του υπαλλήλου ειδικό έννομο συμφέρον του τρίτου). Αξίζει

σημειωθεί ότι για την άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης του τρίτου στα διοικητικά έγγραφα ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (άρθρο 5) αρκείται στην απόδειξη ευλόγου ενδιαφέροντος, έννοια πολύ ευρύτερη του εννόμου συμφέροντος (και μάλιστα υπερτέρου) που απαιτεί ο νόμος προστασίας προσωπικών δεδομένων (**ΣτΕ 841/1997, ΣτΕ 3130/2000**).

11) Σχετική νομολογία της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)

ΑΠΔΠΧ 43/2019 (υπό το ισχύον καθεστώς) «1. Με το άρθρο 94 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ) υπ' αρ. 679/2016 καταργήθηκε από τις 25.5.2018 η Οδηγία 95/46/ΕΚ, οπότε και τέθηκε σε εφαρμογή ο ΓΚΠΔ κατ' άρθ. 99 παρ. 2 αυτού...

2. Η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να προορίζεται να εξυπηρετεί τον άνθρωπο. Το δικαίωμα στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν είναι απόλυτο δικαίωμα, πρέπει να εκτιμάται σε σχέση με τη λειτουργία του στην κοινωνία και να σταθμίζεται με άλλα θεμελιώδη δικαιώματα, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας (Αιτ.Σκ. 4 ΓΚΠΔ)

3. Στην αιτιολογική σκέψη 39 του ΓΚΠΔ εξηγούνται οι προϋποθέσεις νόμιμης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Προκειμένου τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας, ήτοι επεξεργασίας σύμφωνα προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, θα πρέπει να πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις εφαρμογής και τήρησης των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ, όπως προκύπτει και από την πρόσφατη απόφαση του 13 Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) της 16-01-2019 στην υπόθεση C496/2017 Deutsche Post AG κατά Hauptzollamt Köln¹ . Η ύπαρξη ενός νόμιμου θεμελίου (άρθ. 6 ΓΚΠΔ) δεν απαλλάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας από την υποχρέωση τήρησης των αρχών (άρθ. 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ) αναφορικά με τον θεμιτό χαρακτήρα, την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα και την αρχή της ελαχιστοποίησης . Σε περίπτωση κατά την οποία παραβιάζεται κάποια εκ των προβλεπόμενων στο άρθρο 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ αρχών, η εν λόγω επεξεργασία παρίσταται ως μη νόμιμη (αντικείμενη στις διατάξεις του ΓΚΠΔ) και παρέλκει η εξέταση των προϋποθέσεων εφαρμογής των νομικών βάσεων του άρθρου 6 ΓΚΠΔ. Έτσι, η κατά παράβαση των αρχών του άρθρου 5 ΓΚΠΔ μη νόμιμη συλλογή και

επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν θεραπεύεται από την ύπαρξη νόμιμου σκοπού και νομικής βάσης (πρβλ. ΑΠΔΠΧ 38/2004)

Επιπλέον δε, το ΔΕΕ με την από 01-10-2015 απόφασή του στο πλαίσιο της υπόθεσης C-201/14 (Smaranda Bara) έκρινε ως προϋπόθεση της θεμιτής και νόμιμης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων προ της επεξεργασίας αυτών . 5. Περαιτέρω, ο υπεύθυνος επεξεργασίας, στο πλαίσιο της από μέρους του τήρησης της αρχής της θεμιτής ή δίκαιης επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οφείλει να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων ότι πρόκειται να επεξεργαστεί τα δεδομένα του με νόμιμο και διαφανή τρόπο (σχετικά βλ. ΔΕΕ C496/17 σπ.π. παρ. 59 και ΔΕΕ C-201/14 της 01-10-2015 παρ. 31-35 και ιδίως 34) και να βρίσκεται σε θέση ανά πάσα στιγμή να αποδείξει τη συμμόρφωσή του με τις αρχές αυτές (αρχή της λογοδοσίας κατ' άρθ. 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με άρθρα 24 παρ. 1 και 32 ΓΚΠΔ).

Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με διαφανή τρόπο συνιστά έκφανση της αρχής της θεμιτής επεξεργασίας και συνδέεται με την αρχή της λογοδοσίας, παρέχοντας το δικαίωμα στα υποκείμενα να ασκούν έλεγχο επί των δεδομένων τους καθιστώντας υπόλογους τους υπεύθυνους επεξεργασίας (βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές ΟΕ 29, Guidelines on transparency under Regulation 2016/679, WP260 rev.01, σελ. 4 και 5).

Η συλλογή και επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα δεν θα πρέπει ως κανόνας να λαμβάνει χώρα μυστικά ή με απόκρυψή της από το υποκείμενο των δεδομένων, καθώς και με απόκρυψη όλων των αναγκαίων πληροφοριών, εκτός εάν προβλέπεται από τη νομοθεσία, τηρουμένων των προϋποθέσεων του άρθρου 8 ΕΣΔΑ, όπως ερμηνεύεται με τις αποφάσεις του ΕΔΔΑ και πάντοτε υπό το πρίσμα της αρχής της αναλογικότητας.....

Έτσι, συνιστά υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας αφενός να λαμβάνει από μόνος του τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ, αφετέρου, να αποδεικνύει ανά πάσα στιγμή την ανωτέρω συμμόρφωσή του.....”

ΑΠΔΠΧ 18/2020 «1. Στο άρθρο 4 παρ. 7 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - ΓΚΠΔ) ορίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας «...το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή, η υπηρεσία ή

άλλος φορέας που, μόνα ή από κοινού με άλλα, καθορίζουν τους σκοπούς και τον τρόπο της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα...». 2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 1 εδ. α' του ΓΚΠΔ τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα, διαφάνεια»). 3. Τα φυσικά πρόσωπα (υποκείμενα των δεδομένων) έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται με ακρίβεια και σαφήνεια για τη συλλογή και χρήση (επεξεργασία) των προσωπικών τους δεδομένων. Το δικαίωμα αυτό διέπεται από τη βασική αρχή του ΓΚΠΔ, την αρχή της διαφάνειας (σχετικά άρθρα 12-14 του ΓΚΠΔ). 4. Ο ΓΚΠΔ εισάγει την αρχή της λογοδοσίας, σύμφωνα με την οποία οι υπεύθυνοι επεξεργασίας που συλλέγουν και επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα, οφείλουν να διαμορφώνουν τις διαδικασίες και τα τεχνικά και οργανωτικά συστήματά τους κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να αποδεικνύουν, ανά πάσα στιγμή, τόσο ενώπιον των εποπτικών αρχών όσο και των δικαστηρίων, ότι είναι πλήρως συμμορφωμένοι με όσα προβλέπει ο ΓΚΠΔ. Η εισαγωγή της αρχής της λογοδοσίας μετατοπίζει το «βάρος της απόδειξης», όσον αφορά τη νομιμότητα της επεξεργασίας και τη συμμόρφωση με τον ΓΚΠΔ, στους ίδιους τους υπευθύνους επεξεργασίας ή τους εκτελούντες. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας υποχρεούται με βάση την αρχή της λογοδοσίας (βλ. άρθρο 5 παρ. 2 σε συνδυασμό με άρθρα 24 και 32 του ΓΚΠΔ) να επιλέξει την κατάλληλη νομική βάση εκ των προβλεπόμενων από το άρθρο 6 παρ. 1 του ΓΚΠΔ, καθώς και να είναι σε θέση να αποδείξει στο πλαίσιο της εσωτερικής συμμόρφωσης την τήρηση των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ».

ΑΠΔΠΧ 53 /2015 (υπό την ισχύ του ν. 2472/1997, ήτοι πριν τον Γενικό Κανονισμό Προσωπικών Δεδομένων (ΓΚΠΔ) και τον ν. 4624/2019) «..... με τη διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. α' και β' του ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να «α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών και β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας ». Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας που θεσπίζεται με τη διάταξη αυτή,

τα προσωπικά δεδομένα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι πρόσφορα και αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό της επεξεργασίας, ο οποίος επίσης πρέπει να είναι νόμιμος, δηλαδή να ερείδεται επί των διατάξεων του ν. 2472/97. Συνεπώς, δεδομένα τα οποία δεν είναι αναγκαία για τον σκοπό της επεξεργασίας δεν τυγχάνουν νόμιμης επεξεργασίας. Με άλλα λόγια, αν τα δεδομένα δεν είναι συναφή προς τους σκοπούς της επεξεργασίας, παραβιάζεται τόσο η αρχή της αναλογικότητας, όσο και η αρχή της ποσοτικής ισορροπίας των δεδομένων προς τους σκοπούς της επεξεργασίας (βλ. Απόφαση Αρχής 142/2014 διαθέσιμη στον διαδικτυακό ιστοχώρο www.dpa.gr). 3. Επειδή, στο άρθ. 5 §2 στοιχ. δ' και ε' του ν. 2472/97 ορίζεται ότι **κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων** όταν η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή, καθώς και **όταν η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών**. 4. Επειδή σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2472/97, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να ενημερώνει το υποκείμενο των δεδομένων τόσο για τη συλλογή των δεδομένων αυτών όσο και για τον σκοπό της επεξεργασίας.

ΑΠΔΠΧ 40/2005 «Τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου των υπαλλήλων που τίθενται υπόψη του αρμόδιου Υπηρεσιακού Συμβουλίου για την επιλογή Προϊσταμένων Διευθύνσεωναποτελούν προσωπικά δεδομένα αυτών κατά την έννοια του ν. 2472/1997. Η ανακοίνωση των στοιχείων των συνυποψηφίων που επιλέχθηκαν για θέση Προϊσταμένου σε άλλον υποψήφιο είναι νόμιμη χωρίς τη συγκατάθεσή τους (βλ. και υπ. αρ. 17/2002 και 56/2003 Αποφάσεις της Αρχής) υπό τις εξής σωρευτικά εξεταζόμενες προϋποθέσεις:

α) Τα δεδομένα ζητούνται με τη νόμιμη διαδικασία (έγγραφη αίτηση, τεκμηρίωση υπέρτερου έννομου συμφέροντος). Το υπέρτερο έννομο συμφέρον συνίσταται, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5 παρ. 2 περ. ε' του ν. 2472/1997, στο δικαίωμα του αιτούντος να ασκήσει τα εκ του νόμου δικαιώματά του προσβολής των σχετικών αποφάσεων.

β) Η ανακοίνωση στοιχείων των συνυποψηφίων υπαλλήλων για τη θέση Προϊσταμένων περιορίζεται στη χορήγηση των στοιχείων εκείνων μόνο που αποτέλεσαν τη βάση της αξιολόγησης των υποψηφίων για την κατάληψη των προς πλήρωση θέσεων.

γ) Τα στοιχεία που ανακοινώνονται δεν περιλαμβάνουν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, αν όμως και τέτοια στοιχεία αποτέλεσαν τη βάση αξιολόγησης των κρινόμενων υπαλλήλων και υπήρξε σύγκριση των υπαλλήλων και επί των στοιχείων αυτών, δίνεται, ενόψει της διατάξεως του άρθρ. 7 § 2 γ' του ν. 2472/1997, η άδεια στον υπεύθυνο επεξεργασίας να επιτρέψει την πρόσβαση στα στοιχεία αυτά σε κάθε κρινόμενο υπάλληλο που δεν επιλέχθηκε, προκειμένου να ασκήσει τα δικαιώματά του προσβολής της επιλογής άλλου συνυποψηφίου ενώπιον δικαστηρίου. *(η Αρχή δεν έχει πλέον αρμοδιότητα για την χορήγησή της ΑΠΔΠΧ 46/2018)*.

δ) Πριν την ανακοίνωση των στοιχείων συνυποψηφίων στον αιτούντα πρέπει να ενημερώσει ο υπεύθυνος επεξεργασίας τα υποκείμενα των δεδομένων με κάθε πρόσφορο τρόπο (βλ. και Κανονιστική Πράξη 1/1999 ΦΕΚ Β' Φ. 555/6.5.1999 σχετικά με την ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων κατ' άρθρο 11 του ν. 2472/1997), εκτός και αν η σχετική επεξεργασία των στοιχείων των υποψηφίων όσο και οι ενδεχόμενοι αποδέκτες, που είναι οι άλλοι συνυποψήφιοι, αποτελούν κοινή γνώση του επιμελούς πολίτη και συνεπώς στην περίπτωση αυτή πρέπει να αρθεί η σχετική υποχρέωση ενημέρωσης (όπως κρίθηκε στην υπ' αριθ. 17/2002 απόφαση της Αρχής)».

ΑΠΔΠΧ 61/2017 «Οι πειθαρχικές διώξεις και κυρώσεις δεν περιλαμβάνονται στα αποκλειστικά απαριθμούμενα, στο άρθρο 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 στοιχεία και δεν αποτελούν ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα . Η χορήγηση, συνεπώς, αντιγράφων από τον πειθαρχικό φάκελο και

ειδικότερα από φάκελο διενεργηθείσας Προκαταρκτικής Διοικητικής Εξέτασης βάσει του άρθρου 22 του ισχύοντος κατά τον κρίσιμο χρόνο ΠΔ 22/1996 (Πειθαρχικό Δίκαιο Αστυνομικού Προσωπικού), **αποτελεί επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η οποία επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων**, εφόσον συντρέχει κάποια από τις προαναφερθείσες εξαιρετικές βάσεις νομιμότητας της επεξεργασίας του άρθρου 5 παρ. 2 του ν. 2472/1997».

ΑΠΔΠΧ 127/2001 « Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει :

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση

Η έκδοση πιστοποιητικών από τους δήμους, τα οποία βασίζονται στα δεδομένα που έχουν αυτοί καταχωρισμένα στο αρχείο τους, πρέπει να περιλαμβάνουν μόνο όσα στοιχεία είναι απαραίτητα για τον σκοπό τον οποίο αυτά επιτελούν. Η αναγραφή οποιουδήποτε άλλου στοιχείου που δεν ανταποκρίνεται στο σκοπό της επεξεργασίας ήτοι στη συγκεκριμένη περίπτωση στην πιστοποίηση δεδομένων της τρέχουσας οικογενειακής κατάστασης του αιτούντος είναι περιττή και προς τούτο παράνομη».

ΑΠΔΠΧ 75/2009 «.....στο άρθρο 3 παρ. 2 (του ν. 3448/2006, για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα) , προβλέπεται ότι, «η περαιτέρω χρήση εγγράφων γίνεται πάντοτε με την επιφύλαξη τήρησης των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, (Ν. 2472/1997, ΦΕΚ 50 Α') όπως κάθε φορά ισχύουν, και σε κάθε περίπτωση, ύστερα από ειδική επεξεργασία, προκειμένου να απαλειφθούν τα παραπάνω στοιχεία».

4. Επειδή οι διατάξεις του νόμου 3448/2006 εφαρμόζονται και κατά την περαιτέρω χρήση πληροφοριών που αντλούνται από δημόσια προσβάσιμη πηγή, διότι και στην περίπτωση αυτή οι αντλούμενες πληροφορίες δεν παύουν να «βρίσκονται στην κατοχή» του υπεύθυνου επεξεργασίας. Η ερμηνεία αυτή είναι σύμφωνη με το σκοπό της κοινοτικής οδηγίας 2003/98/ΕΚ, η οποία αποβλέπει στην εξασφάλιση ομοιόμορφων κανόνων κατά την περαιτέρω χρήση πληροφοριών από το δημόσιο τομέα.

5. Επειδή, κατά ρητή επιταγή του κοινοτικού και εθνικού νομοθέτη, η διαβίβαση των εγγράφων γίνεται με την επιφύλαξη της τήρησης των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Ν. 2472/1997). Η υποχρέωση όμως απάλειψης των προσωπικών δεδομένων, που προβλέπεται από το άρθρο 3 παρ. 2 του Ν. 3448/2006, δεν καταλαμβάνει και την περίπτωση χορήγησης εγγράφων, τα οποία περιέχουν μόνον προσωπικά δεδομένα, προκειμένου να καταρτισθεί νέο αρχείο με τα δεδομένα αυτά. Η αδόκιμη γραμματική διατύπωση του νόμου (...και σε κάθε περίπτωση...), που δεν ανταποκρίνεται σε αντίστοιχη διάταξη της μεταφερόμενης κοινοτικής οδηγίας, δεν δικαιολογεί αντίθετη ερμηνεία, η οποία θα οδηγούσε στο άτοπο της αδυναμίας περαιτέρω χρήσης καταλόγων με ονοματεπώνυμα και άλλα προσωπικά στοιχεία. Στην περίπτωση αυτή η προστασία των φυσικών προσώπων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο επιτυγχάνεται με την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 2472/1997 και των λοιπών συναφών διατάξεων».

12) Η πειθαρχική απόφαση αποτελεί στοιχείο του προσωπικού μητρώου και ως τέτοιο συνιστά δεδομένο προσωπικού χαρακτήρα κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων . Δεν ανήκει όμως στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, ώστε να απαιτείται άδεια της Αρχής προστασίας προσωπικών δεδομένων για την επεξεργασία, αφού τα τελευταία αναφέρονται περιοριστικά και δεν περιλαμβάνεται σε αυτά, αλλά αποτελεί απλό προσωπικό δεδομένο (ΣτΕ 1847/2017) , άρα για να δοθεί δεν απαιτείται ούτε άδεια της Αρχής (η οποία ούτως η άλλως δεν έχει πλέον αρμοδιότητα χορήγησής της μετά την 25-5-2018 –έναρξη εφαρμογής του ΓΛΠΔ- **ΑΠΔΠΧ 46/2018**) , γιατί δεν

πρόκειται για ευαίσθητο προσωπικό δεδομένο, ούτε συγκατάθεση του υποκειμένου (**ΑΠΔΠΧ 61/2017**), γιατί η επεξεργασία για τα απλά δεδομένα επιτρέπεται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ.2 στοιχ. ε του ν. 2472/1997 (**ΑΠΔΠΧ 116/2011**) , δηλ. είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας η ο τρίτος ..υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων του υποκειμένου(**ΑΠΔΠΧ 53/2015**) ,εξάλλου κι αν ακόμη θεωρηθεί ότι απαιτείτο η συγκατάθεση είναι προφανές ότι αυτή ενυπάρχει στην αίτηση που υποβάλλει το υποκείμενο των δικαιωμάτων για την έκδοση της βεβαιώσεως που ζητά , συνεπώς η χορήγηση αντιγράφου της απόφασης η αποσπάσματος αυτής (πειθαρχικής) σε τρίτο πρόσωπο (ΣΟΕΛ) η οποία (χορήγηση) συνιστά «επεξεργασία» και «ανακοίνωση», πρέπει να εξεταστεί υπό το φως της αρχής της αναλογικότητας (**ΑΠΔΠΧ 37/2018**) , με τη σχετική κρίση να ανήκει τελικά στη διοίκηση,(εν προκειμένω την ΕΛΤΕ), ήτοι θα πρέπει να εξεταστεί στα πλαίσια εφαρμογής της αρχής αυτής ,αφενός μεν εάν πρέπει να δοθούν στοιχεία μόνο για τους υποβάλλοντες αίτηση και όχι για όλους , αφετέρου δε εάν και κατά πόσον, για τον σκοπό της εν προκειμένω επεξεργασίας, απαιτείται να δοθεί ολόκληρος ο πειθαρχικός φάκελος η αρκεί να δοθεί απόσπασμα της πειθαρχικής αποφάσεως.

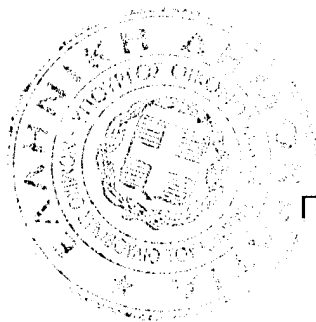
Δ) Απάντηση

13) Απαντώντας στο ερώτημά σας , έχω την άποψη ότι η χορήγηση στοιχείων πειθαρχικών φακέλων , κρίνεται ενόψει των προαναφερθέντων κατ' αρχήν αναγκαία και πρόσφορη, για την χορήγηση βεβαιώσεων περί μη πειθαρχικής καταδίκης στους ορκωτούς ελεγκτές . Βέβαια –κατά την άποψη μου - πρέπει να χορηγηθούν ,όχι γενικώς για όλους τους ελεγκτές, αλλά μόνο στις περιπτώσεις εκείνες που έχει υποβληθεί αίτηση, για χορήγηση βεβαίωσης περί μη πειθαρχικής καταδίκης, ώστε να τηρείται η αρχή της αναλογικότητας (**ΑΠΔΠΧ 13/2009**), για την αιτούμενη διαβίβαση.

Εξάλλου εφόσον κριθεί ότι , για την έκδοση των βεβαιώσεων περί μη πειθαρχικής καταδίκης , αρκεί απόσπασμα της πειθαρχικής αποφάσεως , είναι προφανές ότι δεν χρειάζεται να δοθεί ολόκληρος ο πειθαρχικός φάκελος, γιατί κάτι τέτοιο υπερακοντίζει τον σκοπό της επεξεργασίας και κατά

συνέπεια παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας(**ΑΠΔΠΧ 33/2009, Ν.Σ.Κ. 209/2005**).

14) Τέλος, η ΕΛΤΕ οφείλει, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, να ενημερώσει, το υποκείμενο των δεδομένων για την διαβίβαση των προσωπικών του δεδομένων στον ΣΟΕΛ, καθόσον παγίως γίνεται δεκτό ότι : **ΣτΕ 1847/2017** «... η γνωστοποίηση προς τρίτα πρόσωπα στοιχείων πειθαρχικών διώξεων, τα οποία δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις απαριθμούμενες στην περίπτωση β' του άρθρου 2 του ν. **2472/1997** κατηγορίες (αφορά σε θρησκευτικές η φυλετικές πεποιθήσεις, πολιτικά φρονήματα κ.λ.π.), συνιστά επεξεργασία απλών και όχι ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για την οποία υφίσταται πάντως σε κάθε περίπτωση υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσεως του υποκειμένου των δεδομένων ακόμη και όταν, κατ' εξαίρεση, δεν απαιτείται για την ανακοίνωση των συγκεκριμένων δεδομένων η συγκατάθεση αυτού (πρβλ. **ΣτΕ 763/2010, 3154/2008, 2252/2005 7μ.)**».

Ο Γνωμοδοτών

Πολυχρόνης Καραστεργίου

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.